

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

ΚΕ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΔΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
(Βόλος, 4 – 6.11.2013)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ἡ ΚΕ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε, ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας στά Μελισσιάτικα Βόλου, ἀπό 4 ἕως 6.11.2013, μέ τή φιλόξενη φροντίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνατίου καί ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων, μέ θέμα: «**Τό πρόβλημα τῆς ἀσθενείας, αἰρετικές καί ἀποκρυφιστικές προσεγγίσεις**», μετά ἀπό ἐκτενῆ συζήτηση ἐπί τῶν εἰσηγήσεων, ἐνέκρινε ὁμοφώνως τά ἀκόλουθα **Πορίσματα**:

1. Ἡ Συνδιάσκεψη ἀσχολήθηκε μέ τό θέμα τῆς ἀσθενείας καί τῆς θεραπείας της, ὅπως κατανοοῦνται, ἀφ' ἑνός στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί ἀφ' ἑτέρου στίς σύγχρονες αἰρετικές, ἀποκρυφιστικές καί ἀνατολικοθρησκευτικές ομάδες.

Γιά νά κατανοηθοῦν οἱ ριζικές διαφορές ἀνάμεσα στίς δύο αὐτές προσεγγίσεις τοῦ θέματος, εἶναι ἀπαραίτητη ἡ γνώση τῆς ἀνθρωπολογίας, πού προϋποτίθεται στήν κάθε περίπτωση.

Ἡ Ὁρθόδοξη ἀνθρωπολογία, στήν ὁποία βασίζεται ἡ Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ προβλήματος τῆς ἀσθενείας καί τῆς θεραπείας της, δέχεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, ἀποτελούμενο ἀπό δύο ἀρμονικῶς ἐνωμένα, διάφορα ὅμως, συστατικά στοιχεῖα, τό

σῶμα καί τήν ψυχή. Ἄνθρωπος δέν εἶναι μόνον ἡ ψυχή, οὔτε μόνον τό σῶμα, ἀλλά τό «συναμφότερον».

2. Ἡ ἀσθένεια, σύμφωνα μέ τή διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχει σχέση μέ τήν κτιστότητα τοῦ ἀνθρώπου καί εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πτώσεως, δηλαδή τῆς ἐκουσίας ἀπομακρύνσεώς του ἀπό τήν πηγὴ τῆς ζωῆς καί τῆς ἀφθαρσίας, τόν Θεό. Ἡ πτώση διετάραξε τήν ἀρμονική συνύπαρξη σώματος καί ψυχῆς, μέ ὀλέθριες συνέπειες καί γιά τά δύο.

3. Ἡ πρόσληψη τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀπό τόν Θεό Λόγο ἄνοιξε τό δρόμο γιά τήν ἀναίρεση τοῦ θανάτου καί τή σωτηρία τοῦ ὅλου ἀνθρώπου. Ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Λόγου καί ἡ νίκη Του κατά τοῦ θανάτου μετέτρεψαν τόν πόνο καί τήν ἀσθένεια σέ «τόπο» καί «τρόπο» γιά τή σωτηρία μας. Ἐκτοτε γίνονται αὐτά τά δύο μέσα σωτηρίας, ἐάν ὁ ἄνθρωπος ἐν ἐλευθερίᾳ ἐπιλέξει τήν ἐν Χριστῷ ἀξιοποίησή τους.

4. Στίς διάφορες αἰρετικές, ἀποκρουφιστικές καί ἀνατολικοθρησκευτικές ομάδες συναντᾶμε διαφορετικές ἀντιλήψεις γιά τήν ἀσθένεια καί τήν προέλευσή της, ἦτοι:

α) Στίς αἰρετικές ομάδες τοῦ εὐρύτερου προτεσταντικοῦ χώρου ἡ ἀσθένεια κατανοεῖται, εἴτε ὡς ἔργο ἑνός τιμωροῦ Θεοῦ, ἐξαιτίας προσωπικῶν ἀμαρτημάτων, εἴτε ὡς ἀποκλειστικό ἔργο τοῦ διαβόλου.

β) Στίς ἀποκρουφιστικές ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς» καί τίς ομάδες πού προέρχονται ἀπό τίς ἀνατολικές θρησκείες, ἡ ἀσθένεια κατανοεῖται ὡς «μπλοκάρισμα» τῆς ὁμαλῆς ροῆς τῆς ἐνέργειας (τύπου Πράνα, Τσί, Συμπαντικῆς ἐνέργειας κ.ἄ.) στό ἀνθρώπινο σῶμα.

5. Οἱ λεγόμενες «ἐναλλακτικές θεραπείες» ἀποτελοῦν ἐφαρμογή στό χῶρο τῆς υἰείας τῶν περὶ Θεοῦ, ἀνθρώπου καί κόσμου ἀντιλήψεων τῶν ἀνατολικῶν θρησκείων καί τῆς «Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου» καί γι' αὐτό εἶναι πιό σωστό νά ὀνομάζονται: «Ἰατρική τῆς Νέας Ἐποχῆς».

Γιά τίς ομάδες αὐτές ὅλα εἶναι ἐνέργεια, ὅλα εἶναι Ἕνα («Ἐν τό πᾶν» τῆς Θεοσοφίας) καί ὅλα εἶναι Θεός. Μέ βάση αὐτή τή θεώρηση, διδάσκουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ἀνακαλύπτοντας τόν «Θεό - Ἐαυτό» του καί ἐνεργοποιώντας τίς ἀπόκρυφες δυνάμεις, πού δῆθεν κρύβει μέσα του, μπορεῖ νά αὐτοθεραπεύεται. Ὡς αὐτοθεραπεία νοεῖται τό «ξεμπλοκάρισμα» τῆς ἐνέργειας.

6. Οί ποικιλώνυμες «έναλλακτικές θεραπείες» εισηγούνται τρόπους «ξεμπλοκαρίσματος» αὐτῆς τῆς ἐνέργειας. Ἐτσι, ἡ Ὁμοιοπαθητική, π.χ. προτείνει τό δυναμοποιημένο ὁμοιοπαθητικό φάρμακο, ὁ Βελονισμός τήν τοποθέτηση βελονῶν σέ κατάλληλα σημεία τῶν, κατ' αὐτούς, «ἐνεργειακῶν καναλιῶν» τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἄλλες πάλι «θεραπείες», ὅπως τό Ρέϊκι, προτείνουν τό «ξεμπλοκάρισμα» «δί' ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἀπό ἓνα ὑψηλῆς πνευματικῆς στάθμης ἄτομο... πού στην πραγματικότητα εἶναι κανάλι παγκόσμιων ἐνεργειῶν...».

Σέ ὀρισμένες «θεραπείες» δέν ἀπουσιάζει καί ἡ πρακτική σύζευξης χριστιανικῆς ὀρολογίας μέ ἀποκρυφιστικές ἐρμηνεῖες, στό πλαίσιο τῆς θεωρητικῆς τεκμηρίωσης τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖο, ὑποτίθεται, ὅτι ἐνεργεῖ ἡ μέθοδος. Οἱ περισσότερες ὁμάδες χρησιμοποιοῦν ἐπιστημονικοφανῆ ὀρολογία, μέ στόχο νά ἐντυπωσιάσουν καί νά παραπλανήσουν τό ἀνυποψίαστο Κοινό.

Ἄλλες πάλι, ὅπως ἡ Ὁμοιοπαθητική, ἰσχυρίζομενες ὅτι μέ τά «φάρμακά» τους θεραπεύουν ἀκόμη καί τά πάθη τῆς ψυχῆς, ὅπως τόν ἐγώισμό, τή ζήλεια, τήν ὀργή, τόν θυμό κ.ἄ., σφετερίζονται τό ἔργο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς «ιατρείου πνευματικοῦ».

7. Οἱ λεγόμενες έναλλακτικές θεραπείες δέν ἔχουν ἀπλῶς ἀποκρυφιστικές προεκτάσεις, ἀλλά τά ἴδια τά θεμέλιά τους εὐρίσκονται στόν ἐξωχριστιανικό καί μάλιστα στόν ἀποκρυφιστικό χῶρο. Οἱ περισσότερες ἀποτελοῦν, ὄχι μόνο μία πρόταση θεραπείας τοῦ σώματος, ἀλλά ἐπαγγέλλονται τήν μετάβαση, μέσω τοῦ ἀποκαλούμενου «κβαντικοῦ ἄλματος», κ.ἄ. στή «Νέα Ἐποχή» καί τή δημιουργία ἑνός νέου τύπου ἀνθρώπου.

Ἡ Συνδιάσκεψη διεπίστωσε ὅτι οἱ «θεραπείες» αὐτές (Ἀγγελοθεραπεία, Ἁγιουρβέδα, Ἀνθοϊάματα Μπάχ, Aura Soma, Ἀρωματοθεραπεία, Βελονισμός, Βιοενεργειακές Θεραπείες, Ἐσωτέρα Θεραπευτική, Κρανιοϊερῆ Θεραπεία, Κρυσταλλοθεραπεία, Ὁμοιοπαθητική, Ρέϊκι, Ρεφλεξολογία, Σιάτσου, ψευδοεπιστημονικές ψυχοθεραπείες κ.ἄ.) θεμελιώνονται σέ κοσμοθεωριακό ὑπόβαθρο, τό ὁποῖο εἶναι ἀντίθετο καί ἀσυμβίβαστο μέ τήν Ὁρθόδοξη πίστη.

8. Ἡ εὐρεία διάδοσή τους ἐξελίσσεται σέ μείζον κοινωνικό πρόβλημα ἱατρικῆς καί φαρμακευτικῆς φύσεως μέ ἠθικές, κοινωνικές καί πνευματικές προεκτάσεις, θέτοντας ἐνίστε σέ κίνδυνο ἀνθρώπινες ζωές. Δημιουργεῖ ἐπίσης σοβαρά πνευματικά καί ποιμαντικά προβλήματα.

Ἡ Πολιτεία, καθὼς ἐγγυᾶται – καὶ διὰ τοῦ Συντάγματος – τὸ ἔννομο ἀγαθὸ τῆς ὑγείας, τὸ ὁποῖο τίθεται ἐν κινδύνῳ ἀπὸ τὶς προαναφερθεῖσες «θεραπεῖες», ὀφείλει νὰ δράσει καὶ πρακτικὰ γιὰ τὴ διασφάλισή του.

Οἱ «θεραπεῖες» αὐτὲς ἀπειλοῦν μὲ ἀλλοίωση τὸ Ὀρθόδοξο φρόνημα. Ἀποτελοῦν δυνητικὰ «γέφυρες», πού μποροῦν νὰ φέρουν σέ ἐπαφή ἀνύποπτους Ὀρθοδόξους χριστιανούς μὲ τὶς ἀνατολικές θρησκείες καὶ τὸν Ἀποκρυφισμό.

9. Οἱ λεγόμενες ἐναλλακτικὲς θεραπείες ἢ σύμφωνα μὲ τὸν Ἰατρικὸ Σύλλογο Ἀθηνῶν «Ἀνορθόδοξες Θεραπευτικὲς Μέθοδοι» (ΑΝ.ΘΕ.Μ.), στὶς ὁποῖες κυριαρχεῖ μιά μεταφυσικῆς τάξεως ἐνέργεια, στηρίζονται σέ πεπαλαιωμένα καὶ μυθώδη δεδομένα. Λείπει σ' αὐτὲς ἡ αὐστηρὴ ἐπιστημονικὴ μεθοδολογία. Βασίζονται σέ ἀναπόδεικτες ἀρχές, οἱ ὁποῖες κατὰ κανόνα εὐρίσκονται στὸν χῶρο τοῦ φανταστικοῦ. Δέν ἀξιοποιοῦν τὶς σύγχρονες ἐξελίξεις καὶ μεθόδους τῆς ἐπιστήμης καὶ ὡς ἐκ τούτου χαρακτηρίζονται, ἀπὸ ἐπίσημους ἑλληνικοὺς καὶ διεθνεῖς ἰατρικοὺς φορεῖς καὶ συλλόγους, ὡς ψευδοεπιστῆμες.

Σύμφωνα μὲ τοὺς ἀνωτέρω ἐπιστημονικοὺς φορεῖς, τὸ τυχόν θεραπευτικὸ ἀποτέλεσμα, ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει, ἐκδηλώνεται συνήθως σέ αὐτοϊάσιμα, ψυχοσωματικά καὶ νευροφυτικά νοσήματα. Ὀφείλεται στὸν μηχανισμό τοῦ εἰκονικοῦ φαρμάκου (placebo), τὸ ὁποῖο δρά μὲσῶ ἀνθυποβολῆς. Ἡ Κλασσικὴ Ἰατρικὴ εἶναι ἐφηρμοσμένη ἐπιστήμη, ἡ ὁποία διαρκῶς ἐρευνᾷ καὶ προσοδεύει, προσφέροντας οὐσιαστικὴ φροντίδα σέ ἑκατομμύρια ἀσθενῶν.

10. Τὴν Συνδιάσκεψη ἀπασχόλησαν ἐπίσης καὶ οἱ τελούμενες «θεραπεῖες» στὶς ομάδες τοῦ εὐρύτερου Προτεσταντικοῦ χώρου (Νεοπεντηκοστιανοί, «Χαρισματικοί», Christian Science κλπ.), ἀλλὰ καὶ σέ αὐτὲς τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ, στό βαθμὸ πού ἔχει υἱοθετήσῃ προτεσταντικὲς «χαρισματικὲς» πρακτικὲς. Ἀπὸ τὶς ὑποτιθέμενες θεραπείες στοὺς παραπάνω χώρους, δέν ἀπουσιάζουν «θεραπεῖες» κατὰ παραγγελίαν (φαινόμενα ἀπάτης), ἓνα εἶδος «σόου», πού ὄχι μόνον δέν προσφέρει πραγματικὴ ἴαση, ἀλλὰ ἀντιθέτως γίνεται ἀντικείμενο αὐστηρῆς κριτικῆς καὶ ἀπὸ ἄλλες ομάδες τοῦ ἰδίου χώρου.

11. Οἱ ψευδοθεραπεῖες, εἴτε πεντηκοστιανικοῦ εἴτε νεοεποχίτικου τύπου, θεωροῦνται ἢ περιπτώσεις καλυμμένης ἀπάτης, ἢ φαινόμενα ψυχολογικῆς ὑποβολῆς ἢ κακέκτυπες ἀπομιμήσεις

θαυμασῶν βιβλικῶν θεραπειῶν, χωρίς νά ἀποκλείεται καί ἡ περίπτωση δαιμονικῆς συνεργείας. Ὡς τέτοιες ἀποτελοῦν σημεῖα τοῦ Ἀντιχρίστου.

Ἡ βασική τους διαφορά μέ τίς θαυματουργικές θεραπείες τῶν Ἁγίων εἶναι ὅτι γίνονται μέ ἀπώτερο σκοπό νά παραπλανήσουν καί νά ἀπομακρύνουν τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν μόνο ἀληθινό Ἰατρό ψυχῶν καί σωμάτων, τόν Ἰησοῦν Χριστόν.

12. Ὁ ἄνθρωπος ὡς δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, εἶναι ὀλοκληρωμένος καί πραγματικά θεραπευμένος, κατά τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, μόνο στήν πλήρη ἔνωσή του μέ τόν Ἰησοῦν Χριστόν, μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Ἡ Συνδιάσκεψη ἐγκρίνει ὁμοφώνως τά ὡς ἄνω Πορίσματα καί ἐξουσιοδοτεῖ τόν Πρόεδρο αὐτῆς νά τά ὑπογράψει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως
+ Ὁ Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος

Οἱ Ἐντεταλμένοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Μητροπολίτης Κυδωνίας καί
Ἀποκορώνου Δαμασκηνός
Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος
Προτέριος

Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, Ἀρχιεπίσκοπος Λύδδης Δημήτριος
Πατριαρχείου Ρωσίας, Ἡγούμενος Θεοφάνης Λουκιάνωφ
Πατριαρχείου Σερβίας, Ἐπίσκοπος Ἐγγρας Πορφύριος
Πατριαρχείου Ρουμανίας, Καθηγητής Κυπριανός Στρέτζα
Ἐκκλησίας Κύπρου, Πρωτοπρ. Δημήτριος Κωστόπουλος
Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός
Ἐκκλησίας Πολωνίας, Πρωτοπρ. Ἀνδρέας Λέφτσιακ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως

+ Ὁ Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος